

Viru-Nigulas taastati pastori hauakivi

Kadri Haavajõe

Pühapäeval taasavati Viru-Nigula kalmistul pastor Gustav Hasselblati nii Venemaalt, Saksamaalt, Hollandist kui ka Soomest kohale sõitnud järeltulijate osavõtul teeneka pastori hauakivi.

25. juulil möödus Gustav Hasselblati surmast 151 aastat, ta töötas Viru-Nigula pastorina aastatel 1815-1863.

Hasselblati tähtsust saab hinnata ka laiemalt. "Pastorid olid alati need, kes kohalikku kultuuri üleväl hoidsid," ütles Viru-Nigula hariduse seltsi juhatuse esimees Ene Ehrenpreis.

Kohalik vald saab Hasselblatile tänulik olla 1835. aastal kihelkonna esimese külakooli avamise eest.

Kalmistule on maetud Gustav Hasselblatt koos oma abikaasa ja nelja lapsega. Taastamisele läks perekonna haul olev rist, risti alus ja plaat nimedega. Ausamba taastas Tallinnast kohale tulnud restaator Paul Uibopuu.

Perekond Hasselblattide hauakivi taastamist finantseerisid tema viienda põlvkonna järeltulijad Hollandist perekond Van Dee, kes oli ka sugulaste kokkusaamise mõtte välja pakujaks. Hasselblati järeltulija Juliane Van Dee abikaasa, kes peaaegu ainuisikuliselt ausamba taastamise eest hoolt kandis, suri juuli alguses, ja seega oma vaeva vilju kahjuks ei näinud.

Pastori järeltulijad olid oma suguvõsa päevade raames kohapeal ühe päeva, lisaks hauakivi avamisele külastasid nad

kohalikke vaatamisväärsusi, käisid Noarootsis, Tartus ja Kambjas, mis kõik on seotud Hasselblattide suguvõsa kirikuõpetajatega, keda on olnud Eestis vähemalt kümme põlve.

Viru-Nigula hariduse seltsi ja koguduse poolt koordineeritud taastamise käigus koguti mitmesuguseid materjale Hasselblattide kohta.

Uuriti ka Gustav Hasselblati kirjavahetust. Ene Ehrenpreisi sõnul oli enne väga vähe nende ajaloost teada, kuid praeguseks on leitud unikaalseid materjale ka näiteks valla enda kohta.

Kõigest sellest valmis näitus, mis avati pühapäeval Viru-Nigula koduloomuuseumis. Näitus valmis muuseumi koostöös kohaliku diakoni Tõnu Taremaa ja tema kunstnikust abikaasa Signe Taremaaga.